

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

KLASA: UP/II-034-02/23-01/116

URBROJ: 354-02/13-23-6

Zagreb, 19. travnja 2023.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u Vijeću sastavljenom od članova: Anđelka Rukelja, zamjenika predsjednice, te Alice Brandt i Karmele Dešković, članica, povodom žalbe žalitelja Via Factum d.o.o., Zagreb, OIB: 76739136445, kojeg zastupa opunomoćenik Elias Ernst, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Gajski, Grlić, Prka i Partneri d.o.o., Zagreb, OIB: 33688165108, u odnosu na izmjenu dokumentacije o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave izrade novelacije Studije izvodljivosti i aplikacijskog paketa, projektne i natječajne dokumentacije za razvoj sustava vodoopskrbe na uslužnom području Vodovoda d.o.o. Zadar za sufinanciranje iz EU, broj objave: 2023/S 0F5-0008216, naručitelja Vodovod d.o.o., Zadar, OIB: 89406825003, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) i članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16 i 114/22, dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se točka 4.3.1., podtočka 1.8. izmjene dokumentacije o nabavi u dijelu gdje je navedeno „vodoopskrbnog“; točka 4.3.2. izmjene dokumentacije o nabavi u dijelu specifičnog stručnog iskustva stručnjaka 1 – voditelj tima, i u dijelu specifičnog stručnog iskustva stručnjaka 8 – projektant, suradnik projektant, izrađivač projektne dokumentacije u vodoopskrbi, te točka 7.13.4. izmjene dokumentacije o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave izrade novelacije Studije izvodljivosti i aplikacijskog paketa, projektne i natječajne dokumentacije za razvoj sustava vodoopskrbe na uslužnom području Vodovoda d.o.o. Zadar za sufinanciranje iz EU, broj objave: 2023/S 0F5-0008216, naručitelja Vodovod d.o.o., Zadar.
2. Nalaže se naručitelju Vodovod d.o.o., Zadar da u roku od 8 dana od dana javne objave ovog Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žalitelju Via Factum d.o.o., Zagreb troškove žalbenog postupka u iznosu od 22.025,00 eura/ 165.947,36 kuna¹.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Vodovod d.o.o., Zadar objavio je 27. veljače 2023. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) poziv na

¹ Prema fiksnom tečaju 7,53450 kuna za 1 euro

nadmetanje i dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave izrade novelacije Studije izvodljivosti i aplikacijskog paketa, projektne i natječajne dokumentacije za razvoj sustava vodoopskrbe na uslužnom području Vodovoda d.o.o. Zadar za sufinanciranje iz EU, broj objave: 2023/S 0F5-0008216. Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda, pri čemu su kriteriji i njihov relativni značaj cijena ponude (50 bodova) i specifično stručno iskustvo stručnjaka (50 bodova).

Naručitelj je u nastavku postupka 6. ožujka 2023. objavio izmjenu dokumentacije o nabavi.

Na sadržaj izmijenjene dokumentacije o nabavi žalbu je 9. ožujka 2023. ovome tijelu, po opunomoćeniku Eliasu Ernstu, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Gajski, Grlić, Prka i Partneri d.o.o., Zagreb, izjavio žalitelj Via Factum d.o.o., Zagreb. Žalba je uređena podneskom dostavljenim 20. ožujka 2023. Žalitelj žalbom u bitnome osporava zakonitost pojedinih odredbi izmjena dokumentacije o nabavi, predlaže poništiti te odredbe zahvaćene nezakonitošću, uz naknadu troškova žalbenog postupka.

Naručitelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da su žalbeni navodi neosnovani te predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu.

Tijekom postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od objave u EOJN RH, dokumentacije o nabavi, izmjene dokumentacije o nabavi te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj osporava zakonitost točke 4.3.1. dokumentacije o nabavi (Popis usluga) navodeći da je propisanim uvjetima u njihovoj ukupnosti povrijeđeno tržišno natjecanje na način da je broj subjekata koji ispunjavaju predmetne uvjete sposobnosti smanjen na svega jedan gospodarski subjekt. Žalitelj dalje osporava podtočku 1.1. te navodi kako dokumentacijom o nabavi uopće nije pojašnjeno po kojem kriteriju je određena investicijska vrijednost u visini od 80.000.000,00 eura slijedom čega je nemoguće ispitati opravdanost ovako postavljenog kriterija sposobnosti. Nadalje, žalitelj navodi da je neopravdano propisano da se tako visoko naznačena investicijska vrijednost projekta mora kao uvjet sposobnosti ostvariti u okviru samo jednog ugovora. Žalitelj ističe da je postupak izrade studijsko-tehničke dokumentacije isti u pogledu sličnih projekata koji su manje vrijednosti od naznačene te je stoga tako visoko postavljena pretpostavljena investicijska vrijednost u okviru jedne projektno-tehničke dokumentacije očito diskriminirajući kriterij kojim se tržišno natjecanje praktički eliminira. Žalitelj navodi da uvjeti sposobnosti moraju biti propisani kao minimalne razine, a kojima se osigurava da se dobije minimalno sposoban, a ne najspособniji ponuditelj. Za odabir najkvalitetnijeg ponuditelja predviđen je odabir po principu ekonomski najpovoljnije ponude, što je propisano zasebnom točkom dokumentacije o nabavi. Nadalje, osporava i zahtjev propisan podtočkom 1.3. za koji navodi da se njime izravno postupak odabira usmjerava na određenog gospodarskog subjekta, budući da je do sada u Republici Hrvatskoj jedini projekt na kojem je takav uvjet ostvaren projekt Aglomeracija Dubrovnik. Navedena odredba dokumentacije o nabavi je dakle, u očitoj suprotnosti s načelom tržišnog natjecanja iz članka 4. ZJN 2016.

Dalje žalitelj u odnosu na istu točku 4.3.1. dokumentacije o nabavi navodi da zahtjev za ishodenom građevinskom dozvolom tražen u podtočkama 1.4., 1.5., 1.6. i 1.7. nije u vezi s predmetom nabave. Naime, žalitelj navodi da je ishodenje građevinske dozvole upravni postupak te nije samo obveza projektanta jer prema Zakonu o gradnji projektant izrađuje glavni projekt te može podnijeti zahtjev za građevinsku dozvolu tek kada je investitor dostavio dokaz pravnog interesa odnosno riješio imovinsko pravna pitanja što nikako nije obaveza projektanta. Tek nakon toga referent može izdati dozvolu, u trajanju na koje projektant ne može utjecati. Na ovakav način traženjem građevinskih dozvola, navodi žalitelj, diskvalificiraju se svi projektanti koji su uredno izvršili svoju obvezu izrade glavnog projekta te prikupili potvrde na glavni projekt, a za koje investitor nije dostavio dokaz pravnog interesa, ili dozvola zbog aktivnosti referenta još nije izdana, ili u slučaju kada investitor iz nekih svojih razloga nije zatražio ishodenje građevinske dozvole iako mu je predan glavni projekt i usluga uredno izvršena od strane projektanta. Naručitelj traži izradu idejnog projekta, ali ne i uvjete sa ishodenjem lokacijske dozvole pa žalitelju nije jasno zašto izradu glavnog projekta uvjetuje s ishodenjem građevinske dozvole.

Zaključno u odnosu na istu točku 4.3.1. dokumentacije o nabavi osporava zakonitost zahtjeva u podtočki 1.8. (izrađeno jedno batimetrijsko snimanje za podmorski vodoopskrbni cjevovod). Žalitelju je nejasno zašto bi u popisu usluga trebala biti izvršena usluga batimetrijskog snimanja podmorskog vodoopskrbnog cjevovoda kad je batimetrijsko snimanje isto bez obzira snimalo se za potrebe vodoopskrbnog cjevovoda, podmorskog ispusta, sigurnosnog ispusta, podmorskih elektro-instalacija ili nekih drugih sličnih građevina. Posebno jer naručitelj u točki 4.3.2. za stručnjaka 17 traži specifično stručno iskustvo izrađene minimalno jedne batimetrijske snimke podmorskog cjevovoda. S obzirom da ne postoji nikakva razlika ili posebna specifičnost u snimanju batimetrije za bilo kakav cjevovod ovaj žalitelj zahtjev smatra restriktivnim te predlaže izmjenu na način da naručitelj kao dokaz sposobnosti omogući izrađenu batimetrijsku snimku bilo koje vrste, a ne isključivo podmorskog cjevovoda.

Naručitelj u odgovoru na žalbu iznosi detaljno očitovanje na žalbene navode. U odnosu na prvi dio žalbenog navoda u bitnome navodi da je dokumentacijom o nabavi predvidio minimalne uvjete za gospodarski subjekt koji se po istom principu već godinama objavljuju u nabavama slične vrste (kao dokaz dostavlja Prilog 1). U odnosu na spornu investicijsku vrijednost u visini od 80.000.000 eura, naručitelj navodi da je u izvješću o prethodnom savjetovanju na prijedlog gospodarskog subjekta odgovorio da procjena investicijske vrijednosti prema projektnom zadatku, a koji je nastao temeljem izrađene Studije izvodljivosti iz siječnja 2021., u kojoj je definiran obuhvat projekta, iznosi otprilike 240.000.000 eura, a ista je objavljena na internetskoj stranici naručitelja pa proizlazi da iznos od 80.000.000 eura iznosi tek trećinu investicijske vrijednosti planiranog projekta. Projektnim zadatkom i troškovnikom traženo je i noveliranje navedene studije izvodljivosti nakon izrade detaljne projektne dokumentacije, a gdje se obzirom na današnje cijene radova može očekivati i veća procijenjena vrijednost radova. Da ovako postavljeni uvjet gospodarskog subjekta nije restriktivan pokazuje i tablični navod popisa aglomeracija u samoj žalbi gdje je vidljivo da je već sada u Republici Hrvatskoj odobreno nekoliko projekata veće investicijske vrijednosti (Aglomeracija Dubrovnik, Aglomeracija Split-Solin, Aglomeracija Kaštela-Trogir, Aglomeracija Rijeka), da su osim odobrenih dovršene s prethodnim odobrenjem i studije izvodljivosti Aglomeracija Zagreb, Biograd na Moru, Opatija, da se ovaj uvjet može zadovoljiti i brojnim međunarodnim projektima, da se radi o nadmetanju na razini Europske unije, a ne na razini ponuditelja isključivo s teritorija Republike Hrvatske. Ukoliko bi se tražena investicijska vrijednost dokazivala kroz više projekata kako predlaže žalitelj, time bi se značajno smanjila i složenost projekata kojima ponuditelj dokazuje svoju sposobnost te oni više ne bi bili razmjerni predmetu nabave. U

odnosu na osporavanu podtočku 1.3. naručitelj navodi da se projektnim zadatkom planira projektiranje uređaja za kondicioniranje vode kapaciteta cca 1.300 l/s što je kapacitet postojećeg vodozahvata na CS Dolac, a postavljeni zahtjev iznosi tek trećinu planiranog kapaciteta (400 l/s) te stoga ne predstavlja restriktivan uvjet. Naručitelj ponovo skreće pozornost na to da se ovaj zahtjev ne dokazuje isključivo projektima u Republici Hrvatskoj, ali i da je u 15 godina samo u Republici Hrvatskoj projektirano nekoliko uređaja za kondicioniranje vode većih od 400l/s (Dubrovnik - Komolac, Split-Jadro, Osijek). U odnosu na daljnji drugi žalbeni navod, naručitelj navodi da su projektnim zadatkom propisane potrebne aktivnosti u kojima ponuditelj mora sudjelovati. Tako je u točki 3.3.6 naziva Aktivnost F: Građevinske dozvole, propisano da je obveza ponuditelja suradnja do ishoda građevinske dozvole, uz obvezu naručitelja da snosi troškove ishoda same dozvole. Naručitelj isto tako naglašava da projekt ne završava potvrdom javnopravnih tijela (plin, struja, telekomunikacije itd.), već se time samo dokazuje da je projekt usklađen s izdanim posebnim uvjetima. Ured koji je ovlašten za izdavanje dozvole može i mora provjeriti usklađenost projekta s važećim Zakonom o gradnji te, po potrebi, a što je i čest slučaj, tražiti nadopune i korekcije. Stoga se projekt ne može smatrati gotovim dok se ne ishodi građevinska dozvola, što je ujedno i predmet nabave naveden pod aktivnosti F te svoj zahtjev naručitelj smatra opravdanim. U odnosu na ovdje zadnji treći žalbeni navod, naručitelj navodi da je vodoopskrbni podzemni cjevovod predmet nabave i da je stoga zahtjev opravdan. Također, naručitelj navodi da nije propisao duljinu niti neki drugi ograničavajući zahtjev. Da zahtjev nije ograničavajući dokazuje i činjenica da je Republika Hrvatska bogata stotinama otočja i poluotočja koji su većinom već sada povezani podzemskim vodoopskrbnim cjevovodima.

Referirajući se na naručiteljeve navode, žalitelj u svom podnesku u bitnome navodi da nije sporno da postoje projekti koji samostalno zadovoljavaju jedan od osam propisanih uvjeta (kao, primjerice, Uređaj za kondicioniranje vode Split – Jadro u pogledu kapaciteta uređaja za kondicioniranje vode minimalnog kapaciteta od 400 l/s), međutim, nezakonitost na koju upire žalitelj proizlazi iz okolnosti da osim Aglomeracije Dubrovnik ne postoji drugi usporedivi projekt koji ispunjava svih osam traženih uvjeta. U odnosu na zahtjev za ishodom građevinskom dozvolom navodi da naručitelj pogrešno opisuje proces izdavanja građevinske dozvole. Žalitelj daje svoj opis tog procesa te navodi da je iz tog vidljivo da projektant može svoju obvezu izvršiti uspješno u skladu sa zakonskom regulativom prije samog ishoda akta građevinska dozvola. Iz tog razloga traženo je da naručitelj uskladi svoj zahtjev sukladno mjerodavnoj zakonskoj regulativi, a ne da projektant bude žrtva neplaćanja pristojbe od strane naručitelja ili neizdavanja samo građevinske dozvole od strane nadležnog ureda, iako je projektant sve svoje obveze uredno izvršio. Navodi da naručitelj, između ostalog, kao dokaz specifičnog stručnog iskustva stručnjaka traži dostavu potvrda o iskustvu stručnjaka od druge ugovorne strane. Stručnjaci i gospodarski subjekti potvrde o uredno izvršenim uslugama ishoduju od druge ugovorne strane, a ne od (referenata) ureda ovlaštenih izdavanje dozvole. Predmet ugovora nije uvijek ishoda građevinske dozvole, navodi žalitelj, već obveza projektanta često završava potvrdama javnopravnih tijela, dok je ishoda građevinske dozvole u ingerenciji naručitelja (druge ugovorne strane) i izvan utjecaja projektanta.

Kako bi se riješilo među strankama sporno pitanje zakonitosti uvjeta tehničke i stručne sposobnosti propisanih u točki 4.3.1. dokumentacije o nabavi (Popis usluga), izvršen je uvid u točku 2.2. dokumentacije o nabavi gdje je propisano da su predmet nabave aktivnosti koje uključuju izradu cjelovite projektne dokumentacije i ishoda dozvola odnosno dokumenta kojim se odobrava građenje, noveliranje Studije izvodljivosti izrađene za cijeli sustav u siječnju 2021. godine s pripremom aplikacijskog paketa, noveliranje Elaborat zaštite okoliša izrađenog također za cijeli sustav te priprema svih dokumentacija za nabavu za buduće radove na području cjelokupnog vodoopskrbnog

sustava. Tehnička zahtjevnost sadašnjeg i budućeg sustava, zbog međusobne povezanosti i međuovisnosti, od zahvata i prerade vode na otvorenom vodotoku, korištenja objekata za svladavanje velike topografske razvedenosti, postavljanja podmorskih cjevovoda, primjene desalinizatora, a sve uz savjesno hidrauličko modeliranje kako bi se osigurala optimalna vodoopskrbna konstrukcija kako temeljnih dobavnih pravaca tako i optimiziranja profila samih vodovodnih mreža čini ovaj cjeloviti projekt tehnički vrlo složenim što zahtjeva stalnu kontrolu i odgovornost jednog projektnog tima konzultanata za njegovu cjelovitu provedbu.

U točki 2.3. dokumentacije o nabavi naručitelj je propisao da je odredio predviđene (okvirne) količine s obzirom na to da se radi o složenom projektu koji obuhvaća niz raznih aktivnosti te je nemoguće unaprijed predvidjeti točne količine stavaka troškovnika.

U spornoj točki 4.3.1. dokumentacije o nabavi (Popis usluga), naručitelj je propisao da gospodarski subjekt mora dokazati da je u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom petnaest godina koje prethode toj godini izvršio usluge iste ili slične predmetu nabave, odnosno da je u referentnom razdoblju pružio usluge i to:

1.1. izrađen jedan aplikacijski paket koji uključuje studiju izvodljivosti iz domene vodoopskrbe i/ili odvodnje u kojoj je investicijska vrijednost projekta iznosila minimalno 80.000.000,00 eura (bez PDV-a);

1.2. izrađena jedna studija o utjecaju na okoliš i/ili elaborata zaštite okoliša s ishodenim rješenjem nadležnog ministarstva za projekte iz domene vodoopskrbe i/ili odvodnje otpadnih voda za koju je proveden postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš;

1.3. izrađen jedan idejni projekt uređaja za kondicioniranje vode min. kapaciteta 400 l/s s ishodenom lokacijskom dozvolom odnosno, jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

1.4. izrađen jedan idejni i glavni projekt vodoopskrbne crpne stanice kapaciteta min. 50 l/s, s ishodenom potvrdom glavnog projekta/građevinskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

1.5. izrađen jedan idejni i glavni projekt vodospremnika kapaciteta min. 2000 m³ s ishodenom potvrdom glavnog projekta/građevinskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

1.6. izrađen jedan idejni i glavni projekt vodoopskrbne mreže duljine minimalno 10 km, s ishodenom potvrdom glavnog projekta/građevinskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

1.7. izrađen jedan idejni i glavni projekt podmorskog vodoopskrbnog cjevovoda s ishodenom potvrdom glavnog projekta/ građevinskom dozvolom odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

1.8. izrađena jedna batimetrijska snimka podmorskog vodoopskrbnog cjevovoda.

Sastavni dio dokumentacije o nabavi predmetnog postupka javne nabave je i projektni zadatak. U točki 2.2. naziva Očekivani rezultati, tog projektnog zadatka naručitelj je propisao da rezultat svih aktivnosti predviđenih ovim projektnim zadatkom jesu izrađeni slijedeći dokumenti: - Idejni projekti izgradnje/rekonstrukcije sustava vodoopskrbe; - Idejni projekt izgradnje uređaja za kondicioniranje vode -Idejni projekt izgradnje 3 uređaja za desalinizaciju vode; - Glavni projekti izgradnje/rekonstrukcije sustava vodoopskrbe; - Projektna dokumentacija (glavni ili izvedbeni projekti) mjerno regulacijskih okana za otočni dio sustava; - Ukoliko je primjenljivo, Elaborat usklađenosti glavnih projekta s mjerama zaštite okoliša i programom praćenja stanja okoliša propisanih u Rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš projekta razvoja vodoopskrbe na području Vodovoda d.o.o. Zadar, te Elaborat zaštite okoliša za postupak usklađenja (povjere) zahvata iz Rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš projekta razvoja vodoopskrbe na području Vodovoda d.o.o. Zadar u odnosu na realizirane pozicije/dužine objekata u Idejnim projektima -

Dokumentacija o nabavi za radove, usluge i robu; - Novelacija Studije izvodljivosti s analizom troškova i koristi projekta za projektirani obuhvat; - Prijava projekta (novelacija aplikacije) na odgovarajući/raspoloživi Operativni program.

U projektnom zadatku u točki 3.2 naslova Aktivnosti naručitelj je dao detaljni opis aktivnosti i rezultata pojedine aktivnosti pa je tako, u odnosu na aktivnosti izrade projektne dokumentacije, naveo: 1. Aktivnost A: Idejni projekti; 2. Aktivnost B: Posebni uvjeti; 3. Aktivnost C: Lokacijske dozvole; 4. Aktivnost D: Glavni projekti; 5. Aktivnost E: Potvrde glavnih projekata; 6. Aktivnost F: Građevinske dozvole; 7. Aktivnost G: Projektna dokumentacija (glavni ili izvedbeni projekti) mjerno regulacijskih okana za otočni dio sustava. U odnosu na aktivnosti izrade dokumentacije o nabavi, naveo je: 8. Aktivnost H: Dokumentacija o nabavi za usluge; 9. Aktivnost I: Dokumentacija o nabavi za radove; 10. Aktivnost J: Dokumentacija o nabavi za robu. U odnosu na aktivnosti izrade elaborata za okolišne procedure naveo je: 11. Aktivnost K: Elaborat zaštite okoliša za postupak usklađenja zahvata iz Rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš u odnosu na realizirane pozicije/dužine objekata u Idejnim projektima; 12. Aktivnost L: Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš za usklađeni zahvat i ishoda rješenja Ministarstva nadležnog za okoliš i prirodu; 13. Aktivnost M: Elaborat usklađenosti glavnih projekta s mjerama zaštite okoliša i programom praćenja stanja okoliša propisanih u Rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš. U odnosu na aktivnosti novelacije studije izvedivosti naveo je: 14. Aktivnost N: Novelacija postojećeg stanja; 15. Aktivnost O: Novelacija analize potreba; 16. Aktivnost P: Novelacija obuhvata projekta; 17. Aktivnost R: Novelacija varijanti sustava javne vodoopskrbe; 18. Aktivnost S: Novelacija plana nabave i provedbe; 19. Aktivnost T: Novelacija financijske i ekonomske analize; 20. Aktivnost U: Integralna studija izvodljivosti. Konačno, u odnosu na aktivnosti izrade aplikacijskog dokumenta za odgovarajući Operativni program naveo je: 21. Aktivnost V: Ishođenje priloga i ispunjavanje prijavnih obrazaca i 22. Aktivnost Z: Prijava projekta.

U točki 3.3.6 tog projektnog zadatka, naziva Aktivnost F: Građevinske dozvole, naručitelj je propisao da se građevinske dozvole ishode sukladno Zakonu o gradnji. Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole se podnosi putem sustava e-dozvole u sklopu kojeg se prilaže potrebna dokumentacija u digitalnom obliku (pdf). Uz to, nadležnom Uredu se dostavlja i jedan uvezani primjerak glavnog projekta (istovjetan digitalnom primjerku koji je digitalno potpisan). Naručitelj snosi troškove ishoda građevinske dozvole.

U žalbenom postupku izvedeni su dokazi pregledom i analizom dokaznog materijala kojeg su dostavile stranke. Tako je izvršen uvid u sadržaj internetske stranice Europskih strukturnih i investicijskih fondova koji je dostavio žalitelj, gdje se nalaze podaci iz postupka nadmetanja Razvoj vodno – komunalne infrastrukture Dubrovnik, a među kojima je i podatak o ukupnoj vrijednosti tog projekta (116.956.491,20 eura (s PDV-om), od čega prihvatljivi troškovi iznose 85.980.517,53 eura; ukupna vrijednost bespovratnih sredstva iz Kohezijskog fonda za projekt iznosi 60.739.922,87 eura). Na toj internetskoj stranici nalazi se i podatak da taj projekt obuhvaća izgradnju 25.509 metara vodoopskrbnih cjevovoda.

Žalitelj je dalje dostavio studiju o procjeni utjecaja zahvata na okoliš Aglomeracije Dubrovnik, iz listopada 2018. odnosno dostavio je stranice 24. do 29. iz te studije na kojoj se nalaze razni podaci o tom projektu.

Nadalje, naručitelj je na okolnost da je udovoljio minimalnim uvjetima sposobnosti dostavio Prilog 1 koji predstavlja tablicu sa zahtjevima naručitelja iz različitih postupaka javne nabave usluga izrade projektne dokumentacije iz područja vodoopskrbnog sustava/vodno komunalne infrastrukture provedenih kod različitih naručitelja, a gdje je naručitelj izdvojio zahtjeve tehničke i stručne sposobnosti tražene kod popisa glavnih usluga. Tako je, primjerice, u postupku javne nabave izrade studijske, projektne i druge

dokumentacije za EU projekt „Vodoopskrbni sustav Hrvatsko primorje“ naručitelj Vodovod Hrvatsko primorje – južni ogranak d.o.o., Sen propisao zahtjeve tehničke i stručne sposobnosti gospodarskog subjekta u pet podtočaka, gdje je u podtočki 1. tražio jednu uslugu izrade studije izvodljivosti s izrađenom analizom troškova i koristi za projekt sufinanciran iz međunarodnih izvora (EU fondovi, WB, KfV Bank, EBRD i slično) za projekt iz područja komunalnih vodnih građevina, pri čemu je vrijednost prihvatljivih troškova najmanje 35.304.267,04 eura i koja je odobrena za sufinanciranje od strane nadležnih tijela, dok je u podtočki 2. tražio jednu uslugu izrade idejnog ili glavnog projekta postrojenja za zahvat izgradnje/nadogradnje/rekonstrukcije postojanja za preradu (kondicioniranje) vode za ljudsku potrošnju minimalnog kapaciteta 300 l/s, sa ishodenom lokacijskom ili građevinskom dozvolom odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge.

Naručitelj je dalje uputio na svoju internetsku stranicu na kojoj je vidljivo da je ulaganje u EU Projekt vodoopskrba Zadar u vrijednosti od 1,7 milijardi kuna, za stanovništvo i gospodarstvo iznimno značajan, istovremeno, pripremno i investicijski vrlo zahtjevan projekt te da obuhvaća otočni dio sustava, uređaji za desalinizaciju za Silbu, Olib i Premudu, podvelebitsko područje, kopneni dio sustava, uređaj za kondicioniranje pitke vode Zadar-Dolac.

U konkretnom slučaju, primjenjive su odredbe članka 256. stavaka 3. i 4., 259. stavak 1., 268. stavak 3. te stavci 5. i 6. tog članka ZJN 2016.

Slijedom opisanog činjeničnog stanja i navedenih zakonskih odredbi, ovo tijelo u spornim odredbama točke 4.3.1. podtočaka 1.1. do 1.7. dokumentacije o nabavi ne nalazi nezakonitosti na koje ukazuje žalitelj. Naime, ZJN 2016 dopušta naručitelju da određuje dokaze tehničke i stručne sposobnosti kojima će osigurati da odabrani gospodarski subjekt ima potrebne ljudske i tehničke resurse te iskustvo potrebno za izvršenje ugovora o javnoj nabavi na odgovarajućoj razini kvalitete, a osobito zahtijevati da gospodarski subjekt ima dovoljnu razinu iskustva. Za postizanje te svrhe dopušteno mu je odrediti uvjete i dokaze, te naručitelj prilikom propisivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti, dakle, razinu sposobnosti koja je dovoljna da se dokaže da odabrani gospodarski subjekt ima potrebno iskustvo da bi se predmet nabave mogao izvršiti na određenoj, zahtijevanoj, razini kvalitete.

Slijedom navedenog ovo tijelo je ocijenilo da je naručitelj obrazložio uvjete sposobnosti navodeći da su isti određeni u odnosu na investicijsku vrijednost planiranog projekta koja otprilike iznosi 240.000.000,00 eura iz čega proizlazi da u točki 4.3.1., podtočki 1.1., propisanih 80.000.000 eura predstavlja trećinu investicijske vrijednosti planiranog projekta. U pojedinom postupku nabave naručitelj je taj koji određuje predmet nabave kao i uvjete sposobnosti koji po njegovoj ocjeni moraju biti dokazani kako bi se osiguralo uredno i pravodobno izvršenje ugovora, dok je pri korištenju svog diskrecijskog prava ograničen minimalnim razinama propisanim zakonom. ZJN 2016 određuje da uvjeti sposobnosti moraju biti vezani i razmjerni predmetu nabave kako je prethodno navedeno. Stoga složeniji i zahtjevniji predmeti nabave zahtijevaju i opravdavaju zahtjevnije uvjete sposobnosti. Naručitelj, koji uvjet sposobnosti ne bi odredio razmjerno i vezano uz predmet nabave, ne bi osigurao da predmet nabave bude izvršen na određenoj, zahtijevanoj i potrebnoj, razini kvalitete. Naručitelj je sporne zahtjeve opravdao zahtjevnošću i složenošću predmeta nabave, dok žalitelj s druge strane nije s uspjehom priložio dokaze iz kojih bi opravdano proizlazilo da je uvjet postavljen prestrogo. Žalitelj ukazuje na projekt Aglomeracije Dubrovnik i pogodovanje gospodarskom subjektu izvršitelju usluge projekta Aglomeracije Dubrovnik, te ističe da osim te aglomeracije ne postoji drugi usporedivi projekt koji ispunjava svih osam traženih zahtjeva (podtočke 1.1. do 1.8. točke 4.3.1. dokumentacije o nabavi), međutim, potrebno je istaknuti da postupci javne nabave nisu ograničeni samo na područje Republike Hrvatske, odnosno ne znači

da ne postoje projekti izvan granica Republike Hrvatske koji bi ispunili ovdje tražene zahtjeve naručitelja.

U odnosu na osporavanje zahtjeva za ishodenom građevinskom dozvolom u podtočkama 1.4. do 1.7., potrebno je ukazati na činjenicu da je naručitelj svoj zahtjev postavio na način da je tražio „s ishodenom potvrdom glavnog projekta/gr građevinskom dozvolom“. Dakle, naručitelj je između „potvrdom glavnog projekta“ i „građevinskom dozvolom“ stavio znak „/“ (kosu crtu) što treba tumačiti na način da je ostavio mogućnost ponuditeljima da dokažu da su pružili usluge na projektu s ishodenom potvrdom glavnog projekta *ili* građevinskom dozvolom. Naime, prema hrvatskom pravopisu, kosa crta je pravopisni znak koji se piše između dviju riječi pri označavanju da se ovisno o kontekstu ostvaruje jedna od mogućnosti „ili“.

Stoga, s obzirom na sve navedeno, žalbeni navod u dijelu točke 4.3.1. podtočaka 1.1. do 1.7. dokumentacije o nabavi je neosnovan.

S druge strane, za zahtjev točke 4.3.1. podtočke 1.8. dokumentacije o nabavi, u dijelu „vodoopskrbnog“, ovo tijelo smatra da se ne radi o minimalnim razinama tehničke i stručne sposobnosti, budući da se traži batimetrijska snimka upravo podmorskog vodoopskrbnog cjevovoda što je predmet ove nabave. U tom smislu upućuje se na točku 4.3.2. dokumentacije o nabavi gdje je naručitelj za stručnjaka 17. kao specifično iskustvo pravilno tražio izrađenu minimalno jednu batimetrijsku snimku *podmorskog cjevovoda*. Slijedom navedenog, žalbeni navod je u ovom dijelu ocijenjen kao osnovan.

Sljedećim žalbenim navodom žalitelj osporava zakonitost odredbi točke 4.3.2. dokumentacije o nabavi u dijelu traženog specifičnog stručnog iskustva pojedinih stručnjaka. Tako u odnosu na zahtjeve propisane za stručnjaka 1 – voditelja tima, navodi da su prekomjerni te da traženje da je jedan stručnjak ispunio kumulativno traženi broj specifičnih poslova kao voditelj tima ne može biti minimalna razina sposobnosti, što dovodi do narušavanja načela tržišnog natjecanja. Dalje navodi da funkcija „voditelj tima“ ne predstavlja definirani pojam iz bilo kojeg propisa kojim se uređuje projektiranje ili izgradnja te je stoga samim time izrazito ograničen potencijalni krug ponuditelja odnosno takvu referencu je moguće ishoditi na izrazito ograničenom broju postupaka uopće, a kada se istome doda cenzus o minimalnoj investicijskoj vrijednosti iz samo jednog ugovora, u kombinaciji sa zahtijevanim minimalnim kapacitetom uređaja za kondicioniranje vode te u konačnici sa zahtjevom o razini poznavanja hrvatskog jezika (točka 7.13.4. dokumentacije o nabavi), proizlazi da je jedini mogući ponuditelj gospodarski subjekt koji je izvršavao projekt na Aglomeraciji Dubrovnik jer jedino taj projekt uključuje sve traženo za specifično stručno iskustvo kao i samu poziciju „voditelj tima“. Žalitelj smatra da je potrebno zahtijevati određeno specifično stručno iskustvo, ali kroz funkcije koje su zakonski određene kao obvezne, a da se ne zahtijeva specifično stručno iskustvo koje se pojavljuje na minimalnom broju sličnih projekata. Štoviše, navodi dalje, nema zapreke da se osoba odredi kao voditelj tima, ali je potrebno da se uvjet specifičnog stručnog iskustva u tom smislu odredi kroz funkciju koja je obvezna na svim istim ili sličnim projektima.

Žalitelj dalje u odnosu na stručnjaka 1 – voditelj tima navodi da imajući u vidu njegov opis zaduženja naveden u točki 4.3.2. dokumentacije o nabavi, nejasno je na temelju čega se za tog stručnjaka zahtijeva izrađen aplikacijski paket ili glavni projekt, i to ne jedan, nego više specifičnih glavnih projekata, ako je voditelj tima zadužen za koordinaciju većeg broja dionika, a ne projektant. Naručitelj je već sa zahtijevanih čak 10 projektanata (S5-S14), kod kojih je također traženo navedeno specifično stručno iskustvo, dobio dovoljno jamstvo za uspješno izvršenje ugovora. Isto tako, naručitelj zahtijeva i tri stručnjaka za studiju izvodljivosti i aplikaciju (S2-S4) s visokim uvjetima stručne sposobnosti. Prema tome, u smislu članaka 256. i 259. ZJN 2016, razvidno je da se ne

radi o minimalnoj razini sposobnosti, već su uvjeti propisani restriktivno i specifično, što potvrđuje i ovo tijelo, navodi žalitelj, u rješenju KLASA: UP/II-034-02/22-01/185.

Žalitelj dalje u žalbi u odnosu na stručnjaka 1 – voditelj tima navodi da je naručitelj izmijenio uvjet specifičnog iskustva stručnjaka 1 na način da je umjesto prvotno tražene jedne reference/projekta kojim je stručnjak trebao dokazati traženo pod svim točkama, dozvolio da ponuditelj traženo iskustvo može dokazati i s više referenci, pri čemu je unio dodatnu nejasnoću u dokumentaciju o nabavi, budući da je prvotno traženo da je stručnjak u svojstvu nepostojeće funkcije voditelja tima sudjelovao u projektu koji je uključivao sve usluge pod ostalim točkama, dok izmjenom dokumentacije o nabavi ostaje nejasno je li samo pod prvom točkom specifičnog iskustva potrebno iskustvo u istoj nepostojećoj ulozi voditelja tima, ili se to i dalje podrazumijeva i vezano uz usluge pod ostalim točkama. Žalitelj u nastavku žalbe daje tablicu s usporednim prikazom podataka iz devet različitih studija vodoopskrbe i/ili odvodnje u devet aglomeracija (Dubrovnik/Split-Solin/Kaštela-Trogir/Šibenik/Rijeka/Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce/Krk/Pula/Opatija), s poveznicama na strukturne fondove, a iz koje tablice su vidljivi pojedini podaci iz tih studija koje žalitelj ovdje osporava (investicijska vrijednost, zahtjev za projektom odvodnje ili vodoopskrbe min. 5 km itd.).

Dodatno, žalitelj u žalbi za stručnjaka 1 – voditelj tima napominje kako je propisano i poznavanje hrvatskog jezika na razini B2 kao obvezni uvjet prije potpisa ugovora, što dodatno dokazuje da se preferira stručnjak koji je sudjelovao na projektu Aglomeracije Dubrovnik. Stoga žalitelj ističe da su za stručnjaka 1 propisana četiri suvišna, restriktivna kriterija te da je samo prvi kriterij opravdan, a kojim je zahtijevano iskustvo povezano s funkcijom stručnjaka (izvršena jedna studijsko-tehnička dokumentacija u svojstvu voditelja tima, minimalne investicijske vrijednosti 80.000.000,00 eura). Nastavno na sve navedeno, ističe žalitelj, neupitno je da naručitelj nije postupio sukladno odredbama članka 200. stavka 1. ZJN 2016.

Nadalje, žalitelj navodi da je naručitelj propisao nezakonite i restriktivne uvjete sposobnosti u točki 4.3.2 dokumentacije o nabavi za 13 stručnjaka (stručnjaci 1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16 i 17). Naručitelj je u toj točki, navodi žalitelj, propisao znatan broj različitih poduvjeta specifičnog stručnog iskustva koji moraju biti kumulativno ispunjeni, a koji ne predstavljaju posebnim zakonom određeni minimum koji osoba koja je angažirana u provedbi ugovora mora imati, odnosno ne predstavljaju minimalnu razinu sposobnosti kojom se osigurava sudjelovanje više gospodarskih subjekata u nadmetanju. Za odabir najkvalitetnijeg ponuditelja predviđen je odabir po principu ekonomski najpovoljnije ponude, što je predmet zasebne točke 6.8. dokumentacije o nabavi, ali se sudjelovanje u nadmetanju mora omogućiti većem broju gospodarskih subjekata.

Dalje žalitelj osporava traženo specifično stručno iskustva stručnjaka 8 – projektant, suradnik projektant, izrađivač projektne dokumentacije u vodoopskrbi. Žalitelju je sporno traženo iskustvo na izrađenom jednom ili više izvedbenih projekata vodovoda koji sadrže mjerna/mjerno-regulacijska vodovodna okna (ukupno minimalno 5 mjerno/mjerno-regulacijskih vodovodnih okana), i to iz razloga što je projektnim zadatkom u točki 3.3.7. propisano da je potrebno izraditi glavne ili izvedbene projekte planiranih mjerno-regulacijskih okana na novim objektima i/ili oknima za otočne dijelove sustava pa je ovaj zahtjev restriktivan za stručnjake koji su izradili glavni projekt sukladno zakonskim propisima, čak i na razini izvedbenog. Žalitelj navodi da je za mjerna mjesta, prema Pravilniku o jednostavnim građevinama i radovima, potrebno izraditi glavni projekt na temelju kojeg se ishode potvrde javnopravnih tijela. U tom smislu žalitelj predlaže izmjenu dokumentacije o nabavi kako bi se omogućilo i nominiranje glavnih projekata DMA mjernih mjesta.

Osporavajući i dalje zahtjeve propisane u točki 4.3.2 dokumentacije o nabavi žalitelj osporava specifično stručno iskustvo stručnjaka 14 – projektant, suradnik projektant,

izrađivač projektne dokumentacije (žalitelj ga naziva tehnologom) te za zahtjev za ishodenom lokacijskom dozvolom navodi da nije u vezi s predmetom nabave. Naime, naručitelj je tražio suradnika na izradi jednog idejnog projekta u svojstvu tehnologa uređaja za kondicioniranje vode minimalnog kapaciteta 400 l/s, s ishodenom lokacijskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge. Žalitelju je nejasno na temelju čega se zahtijeva da stručnjak 14 treba imati ishodenom lokacijsku dozvolu jer tehnolog izrađuje tehnološki dio projekta koji je podloga za izradu idejnog projekta i ni na koji način ne sudjeluje u ishodenju lokacijske dozvole niti na ishodenje iste može utjecati što je u skladu s Zakonom o prostornom uređenju. Žalitelj navodi da u Republici Hrvatskoj ne postoji komora tehnologa koja bi regulirala način ili potrebu za ishodenjem lokacijske dozvole za tehnološko rješenje. Stoga žalitelj predlaže izmjenu na način da se briše navod s ishodenom lokacijskom dozvolom.

Zaključno u odnosu na točku 4.3.2 dokumentacije o nabavi, žalitelj osporava specifično stručno iskustvo stručnjaka 15 - voditelj izrade dokumentacije o nabavi, za koji dio zahtjeva smatra da nije u skladu s predmetom nabave. Naime, navodi žalitelj, naručitelj zahtijeva specifično stručno iskustvo i na izrađenoj jednoj dokumentaciji o nabavi male ili velike vrijednosti za nabavu usluge projektiranja. Predmet nabave, u stavci 8. troškovnika, odnosi se na usluge koje žalitelj navodi u nastavku žalbe (stavke 8.1 do 8.7 troškovnika). S obzirom da usluga izrade dokumentacije o nabavi za usluge (budućeg) projektiranja nije predmet nabave, žalitelju je nejasno na temelju čega je naručitelj odredio ovaj kriterij.

Naručitelj u svom odgovoru na žalbu u bitnome sve sporne zahtjeve smatra nužnima i opravdanim te vezanima i razmjernima predmetu nabave. Navodi da se vjerojatno radi o najsloženijem i najzahtjevnijem projektu vodoopskrbe u Republici Hrvatskoj (kao dokaz na tu okolnost dostavlja Prilog 2) jer je predmet nabave projektiranje otprilike 464 km vodovodne mreže, 20 crpnih stanica, 21 vodospreme, uređaj za kondicioniranje vode, 22 km podmorskog cjevovoda, 3 desalinizatora, projekt razvoja NUS-a, ishodenje građevinskih dozvola, provođenje postupka nabave i to sve u roku od 36 mjeseci, što je vidljivo iz gantograma u Projektnom zadatku na stranici 34. pa je zahtijevani broj stručnjaka i njihovo stručno iskustvo minimalan za izvršenje tako obilnog posla. U odnosu na stručnjaka 1 – voditelja tima u bitnome navodi da se zakonom ne definiraju sve uloge u projektnom timu pa tako niti uloga voditelja tima. Naručitelj smatra ulogu voditelja tima („team leader“) iznimno bitnom te navodi da je ta pozicija prepoznata kao pozicija stručnjaka u gotovo svim postupcima nabave konzultantskih usluga u međunarodnom okruženju, financiranih od međunarodnih financijskih instancija. Navodi da je za osiguranje minimalnih kvalifikacija stručnjaka 1 propisao svega četiri zahtijeva i to sa znatno smanjenim zahtjevima u odnosu na predmet nabave. Prvim zahtjevom, navodi naručitelj, traženo je iskustvo voditelja tima na projektu (aplikacijski paket sa studijom izvodljivosti) kakvih je nekoliko izvedenih samo u Republici Hrvatskoj, a gdje je tražena tek trećina procijenjene vrijednosti predmetnog projekta. Drugi zahtjev odnosi se na iskustvo u vođenju tima koji je projektirao tek jednu stotinu kilometara cjevovodne mreže u odnosu na predmet nabave od cca 500 km cjevovoda. Treći zahtjev odnosi se na zahtjev za vođenjem tima u izradi iznimno važnog projekta objekta za osiguranje zdravstvene ispravnosti vode za piće - uređaja za kondicioniranje vode za piće, kakvih je nekoliko navedenih projektirano samo u Republici Hrvatskoj (Dubrovnik s 490 l/s, Jadro-Split s 2.000 l/s, Osijek s 600 l/s, Hrmatine Senj s 500 l/s, Butoniga-Istra s 1.000 l/s), a gdje je opet tražena tek trećina kapaciteta traženog projektom zadatkom. Četvrti zahtjev se odnosi na projektiranje podmorskog vodoopskrbnog cjevovoda koji ima svoje zahtjevnosti, a za kojeg uopće nije tražen uvjet niti kapaciteta, duljine niti profila, a brojni takvi su projektirani, izvedeni i u funkciji (većina najvećih hrvatskih otoka, negdje i sa po nekoliko cjevovoda). U odnosu na osporavanu nejasnoću koja se po mišljenju žalitelja

dogodila nakon izmjene zahtjeva specifičnog iskustva stručnjaka 1, naručitelj navodi da je nakon primjedbe zainteresiranog gospodarskog subjekta dopustio dodatnu relaksaciju zahtjeva na način da se navedeni popis usluga može dokazati i kroz više zasebnih projekata. Stoga u tom smislu žalbeni navod da jedino projekt aglomeracije Dubrovnik uključuje sve traženo za specifično iskustvo naručitelj smatra neosnovanim. Nejasnoća po pitanju zahtjeva za stručnjakom nema, navodi naručitelj, jer je evidentno da postoji slijed u kojem je za specifično iskustvo stručnjaka 1 osnovnom dokumentacijom traženo da ima izvršenu jednu studijsko-tehničku dokumentaciju u svojstvu voditelja tima, a potom se kroz pitanje gospodarskog subjekta i prihvaćanje naručitelja omogućava relaksacija uvjeta na način da voditelj tima i dalje zahtjeve dokazuje ulogom voditelja tima, ali sada kroz više projekata. Naručitelj skreće pozornost na činjenicu da je uvidom u provedene recentne nabave utvrdio da je i sam žalitelj nudio ili je najpovoljniji ponuditelj u tijeku izrade sličnih usluga najčešće manje ili slične vrijednosti sa značajnim brojem stručnjaka, a da se pri tom nije žalio na nezakonitost i restriktivnost. Dodatno, naručitelj osporavani zahtjev za stručnjaka 8 opravdava razlikom u detaljnosti glavnog i izvedbenog projekta. Pojašnjava da se izvedbenim projektima detaljnije razrađuju projekti, a što je ključno u postizanju ciljeva smanjivanja gubitaka vode. Naime, upravo su ovakva okna s detaljno specificiranom opremom iznimno bitna za povezivanje na centralnu bazu podataka (SCADA), gdje se vrše analize noćnih protoka kako bi se pravovremeno moglo utjecati na daljnje aktivnosti aktivne kontrole curenja u zonama gdje se pojavio problem. Povećana razina detaljnosti od velike je važnosti jer se radi o dislociranom dijelovima sustava (otoci) gdje je potrebno imati detaljno i kvalitetno razrađena okna DMA zona. Naručitelj dalje u odnosu na sporni zahtjev stručnjaka 14 navodi da je za ovako bitan objekt potrebno okupiti tim stručnjaka koji će svojim sinkroniziranim radom (za koji će biti zadužen voditelj tima) izraditi idejni projekt. Upućuje na točku 3.3.1. Aktivnost A, podtočku 3.3.1.3. te točku 3.3.3. Aktivnost C: Lokacijske dozvole projektnog zadatka, slijedom čega je jasno i logično da je tehnološki dio projekta sastavni dio idejnog projekta, da je ishodaenje lokacijske dozvole predmet dokumentacije o nabavi i da je zahtjev naručitelja sukladan predmetu nabave. U odnosu na sporni zahtjev stručnjaka 15 navodi da je pod stavkom 8.2. troškovnika propisana obveza izrade dokumentacije o nabavi za projektiranje i izgradnju uređaja za kondicioniranje i 3 desalinizatora, žuti FIDIC. Prema tome, navodi naručitelj, ponuditelj je u obvezi izrade ovakve dokumentacije koja uključuje i projektiranje.

Referirajući se na naručiteljev odgovor na žalbu, žalitelj u bitnome, u odnosu na spomenute projekte Jadro-Split i Hrmatine Senj, navodi da naručitelji u tim postupcima nisu predvidjeli funkcije voditelja tima, već isključivo stručnjake za projektiranje. Na projektu za uređaj za kondicioniranje Osijek također nije bilo voditelja tima, što potvrđuje potvrda o urednom ispunjenju ugovora od strane gospodarskog subjekta Hidroing d.o.o. iz koje je vidljivo da su vodeće osobe na izradi projekta projektanti i glavni projektant bez ikakvog dodatnog voditelja. U odnosu na iskustvo na funkciji voditelja tima na projektiranju uređaja za kondicioniranje Butoniga - Istra, navodi da je uređaj za kondicioniranje Butoniga izgrađen po principu „ključ u ruke“ odnosno projektiranje i izgradnja povjerena je austrijskoj tvrtki 1995. godine, kako je vidljivo na internetskoj stranici te tvrtke. Dodatno kao dokaz da za Butonigu nije bilo voditelja tima dostavlja ispis internetske stranice bestprojekt.hr. U odnosu na stručnjaka 14, žalitelj navodi da naručitelj miješa i dovodi u zabunu uspoređujući stručnjake (građevinar, strojar, električar, geomehaničar) s tehnologom. Naime, stručnjaci građevinar, strojar, električar, geomehaničar su, prema članku 48. Zakona o gradnji, sudionici u gradnji u svojstvu projektanta te kao takvi, prema Pravilniku o obveznom sadržaju idejnog projekta, izrađuju dijelove idejnog projekta te zajedno ishode lokacijsku dozvolu sukladno Zakonu o prostornom uređenju. Isto tako, prema mišljenju žalitelja, naručitelj pogrešno navodi da će te projektante koordinirati voditelj tima jer bi to trebala biti obveza glavnog projektanta. Tehnolog kao takav ne

sudjeluje u samom ishođenju lokacijske dozvole, već izrađuje tehnološki elaborat na osnovu kojeg navedeni stručnjaci/projektanti izrađuju idejni projekt. Oni ga mogu navesti u projektu, a i ne moraju. Prema članku 130. Zakona o prostornom uređenju, idejni projekt izrađuje projektant te taj zakon ne poznaje pojam tehnologa, stoga tehnolog koji sudjeluje u izradi idejnog projekta zapravo izrađuje tehnološko rješenje s proračunom koje može biti podloga za izradu idejnog projekta ili glavnog projekta. Žalitelj navodi da u praksi postoji više tehnologa koji su izradili tehnološki projekt za zahvat vode veći od 400 l/s na osnovu kojeg je izrađen glavni projekt ili izvedbeni projekt, ali tom stručnjaku je na ovom nadmetanju onemogućeno sudjelovanje jer nije izradio tehnološki projekt baš za idejni projekt i još k tome s ishođenom lokacijskom dozvolom. Prema članku 69. stavak 2. Zakona o gradnji, elaborat tehničko-tehnološkog rješenja može biti podloga za izradu glavnog projekta. Unatoč tome te činjenici da je glavni projekt detaljniji od idejnog projekta na osnovu kojeg se ishodi lokacijska dozvola, takvo iskustvo se ovdje ne priznaje, već se zahtijeva isključivo idejni projekt s ishođenom lokacijskom dozvolom, što predmetni zahtjev čini restriktivnim.

Ocjenjujući žalbene navode, izvršen je uvid u točke 2.2. i 2.3. dokumentacije o nabavi koje su citirane kod prethodnog žalbenog navoda pa se radi izbjegavanja ponavljanja upućuje na taj dio ovog rješenja.

Nadalje, u spornoj točki 4.3.2. dokumentacije o nabavi naziva Obrazovne i stručne kvalifikacije osoba odgovornih za izvršenje usluga, propisano je da je naručitelj odredio minimalan broj tehničkih stručnjaka koje ponuditelj mora imati na raspolaganju. Ponuditelj može u izvršenju ugovora angažirati i veći broj stručnjaka uz ograničenje da svakako mora angažirati minimum stručnjaka koji su traženi dokumentacijom o nabavi. Jedan stručnjak ne može obavljati više od jedne dolje navedene funkcije. Dalje je propisao da stručnjaci od 1 do 17 moraju minimalno ispunjavati navedene uvjete u pogledu kvalifikacija, vještina i stručnog iskustva. Gospodarski subjekt mora dokazati da će u svrhu izvršenja ugovora imati na raspolaganju sljedeće obrazovne i stručne kvalifikacije osoba odgovornih za izvršenje usluge (za potrebe odlučivanja o žalbenom navodu, u nastavku je izdvojeno samo specifično stručno iskustvo, a izostavljene tražene kvalifikacije i vještine):

- stručnjak 1 - voditelj tima, koji će biti zadužen za koordinaciju cjelokupnog projekta i realizaciju ugovora, za provedbu kontrole kvalitete cjelokupne dokumentacije te za njezin pravovremeni dovršetak. On će općenito biti odgovoran za stalnu komunikaciju s naručiteljem i interaktivnu suradnju sa svim zainteresiranim stranama (JLS, Hrvatske vode i članovi projektnog tima). Specifično stručno iskustvo: - izvršena jedna studijsko-tehnička dokumentacija u svojstvu voditelja tima, minimalne investicijske vrijednosti 80.000.000,00 eura; - izrađen minimalno jedan aplikacijski paket sa svim dodacima (uključujući studiju izvodljivosti s analizom troškova i koristi te pratećim konceptijskim varijantnim rješenjima sa hidrauličkim modelima za sustav odvodnje ili vodoopskrbe) za vodno-komunalni projekt, a u kojem je investicijska vrijednost projekta iznosila minimalno 80.000.000,00 eura (bez PDV-a); - izrađen minimalno jedan idejni i glavni projekt s ishođenom lokacijskom i građevinskom dozvolom za sustav odvodnje i/ili vodoopskrbe, minimalno 5 km, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge; - izrađen minimalno jedan idejni projekt uređaja za kondicioniranje vode minimalnog kapaciteta 400 l/s s ishođenom lokacijskom dozvolom odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge; - izrađen minimalno jedan idejni i glavni projekt s ishođenom građevinskom dozvolom za podmorski vodoopskrbni cjevovod, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

- stručnjak 2 - voditelj izrade studije izvodljivosti i aplikacije, koji će voditi izradu novelacije Studije izvodljivosti i aplikacije te obavljati sve poslove vezane uz izradu iste. Stručnjak 2 će biti odgovoran za stalnu komunikaciju s naručiteljem i interaktivnu suradnju sa svim zainteresiranim strankama (JLS, Projektni tim, Hrvatske vode). Specifično stručno

iskustvo ovom točkom nije propisano s obzirom na to da je isto jedan od kriterija za odabir ekonomski najpovoljnije ponude, navodi naručitelj;

- stručnjak 3 – konzultant, suradnik za izradu studije izvodljivosti i aplikacije, koji će biti pomoćnik voditelja izrade novelacije Studije izvodljivosti i aplikacije. Kako se radi o opsežnom poslu pružanja usluga, tako je predviđeno da stručnjak 3 pomaže stručnjaku 2 u definiranju pristupa u izradi novelacije Studije izvodljivosti prema projektnom zadatku, prikupljanju podataka, obradi podataka. Stručnjak 3 će posebnu pažnju posvetiti relevantnosti i konzistentnosti prikupljenih podataka. Zajedno sa stručnjakom 2 prezentirat će izradu novelacije Studije izvodljivosti po poglavljima naručitelju i projektnom timu. Specifično stručno iskustvo: - izrađena najmanje jedna studija izvodljivosti s aplikacijskim paketom investicijske vrijednosti projekta minimalno 80.000.000,00 eura (bez PDV-a);

- stručnjak 4 – konzultant, izrađivač financijsko-ekonomskog dijela novelacije Studije izvodljivosti, s izradom analize troškova i koristi (CBA), koji će sudjelovati u izradi financijsko-ekonomskog dijela novelacije Studije izvodljivosti uključujući i izradu analize troškova i koristi (CBA analiza). Specifično stručno iskustvo ovom točkom nije propisano s obzirom na to da je isto jedan od kriterija za odabir ekonomski najpovoljnije ponude;

- stručnjak 5 – projektant, glavni projektant, izrađivač projektne dokumentacije, koji će biti zadužen za vođenje izrade idejnih i glavnih projekata vodoopskrbnih cjevovoda, crpnih stanica, vodosprema i okana. Stručnjak 5 će biti odgovoran za stalnu komunikaciju s naručiteljem i interaktivnu suradnju sa svim zainteresiranim strankama (JLS, Projektni tim, Hrvatske vode). Specifično stručno iskustvo ovom točkom nije propisano s obzirom na to da je isto jedan od kriterija za odabir ekonomski najpovoljnije ponude;

- stručnjak 6 – projektant, suradnik projektant, izrađivač projektne dokumentacije u vodoopskrbi, koji će biti zadužen za izradu idejnih i glavnih projekata vodoopskrbnih cjevovoda i crpnih stanica. Specifično stručno iskustvo: - izrađen jedan glavni projekt vodoopskrbne mreže ukupne minimalne duljine 10 km, za koje je ishođena potvrda glavnog projekta/građevinska dozvola, odnosno jednakovrijedan dokument u državi pružene usluge; - izrađen jedan glavni projekt vodovodne crpne stanice kapaciteta min. 50 l/s za koje je ishođena potvrda glavnog projekta/građevinska dozvola, odnosno jednakovrijedan dokument u državi pružene usluge;

- stručnjak 7 – projektant, suradnik projektant, izrađivač projektne dokumentacije u vodoopskrbi, koji će biti zadužen za izradu idejnih i glavnih projekata vodosprema. Specifično stručno iskustvo: izrađen jedan glavni projekt vodospreme minimalnog kapaciteta 2.000 m³ s ishođenom građevinskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

- stručnjak 8 – projektant, suradnik projektant, izrađivač projektne dokumentacije u vodoopskrbi, koji će biti zadužen za izradu izvedbenih projekata mjerno/mjerno-regulacijskih vodovodnih okana. Specifično stručno iskustvo: izrađen jedan ili više izvedbenih projekata vodovoda koji sadrže mjerna/mjerno-regulacijska vodovodna okna (ukupno minimalno 5 mjerno/mjerno-regulacijskih vodovodnih okana);

- stručnjak 9 - projektant, suradnik projektant, izrađivač projektne dokumentacije u vodoopskrbi, koji će biti zadužen za izradu idejnog projekta uređaja za kondicioniranje vode. Specifično stručno iskustvo: izrađen jedan idejni projekt uređaja za kondicioniranje vode minimalnog kapaciteta 400 l/s s ishođenom lokacijskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

- stručnjak 10 - stručnjak za hidrauličko modeliranje, koji će voditi izradu hidrauličkog matematičkog modela. Specifično stručno iskustvo: izrađen detaljni hidraulički model budućeg stanja minimalne modelirane duljine 400 km sa zahvaćenom količinom vode većom od 5.000.000 m³/god i 50 objekata;

- stručnjak 11 - projektant – suradnik projektant; izrađivač projektne dokumentacije za tehno-ekonomske analize, koji će biti zadužen za izradu tehno-ekonomskih analiza

cijevnih materijala. Specifično stručno iskustvo: izrađena jedna tehno-ekonomska analiza odabira cijevnog materijala iz područja vodoopskrbe i/ili odvodnje;

- stručnjak 12 – projektant, izrađivač strojarškog projekta, koji će biti zadužen za izradu i glavnih projekata crpnih stanica i idejnog projekta uređaja za kondicioniranje vode. Specifično stručno iskustvo ovom točkom nije propisano s obzirom na to da je isto jedan od kriterija za odabir ekonomski najpovoljnije ponude;

- stručnjak 13 – projektant, suradnik projektant, izrađivač elektroprojekta, koji će biti zadužen za izradu glavnih projekata crpnih stanica i idejnog projekta uređaja za kondicioniranje vode. Specifično stručno iskustvo: - izrađen jedan glavni projekt vodovodne crpne stanice kapaciteta min. 50 l/s za koje je ishoda potvrda glavnog projekta/građevinska dozvola, odnosno jednakovrijedan dokument u državi pružene usluge; - izrađen jedan glavni projekt vodospreme minimalnog kapaciteta 2.000 m³ s ishoda potvrdom glavnog projekta/građevinskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge; izrađen jedan idejni projekt uređaja za kondicioniranje vode minimalnog kapaciteta 400 l/s, s ishoda lokacijskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

- stručnjak 14 – projektant, suradnik projektant, izrađivač projektne dokumentacije, koji će biti zadužen za izradu tehnološkog projekta uređaja za kondicioniranje vode u sklopu izrade idejnog projekta. Specifično stručno iskustvo: suradnik na izradi jednog idejnog projekta u svojstvu tehnologa uređaja za kondicioniranje vode minimalnog kapaciteta 400 l/s, s ishoda lokacijskom dozvolom, odnosno jednakovrijednim dokumentom u državi pružene usluge;

- stručnjak 15 - voditelj izrade dokumentacije o nabavi, koji će biti zadužen za vođenje izrade dokumentacije o nabavi za provedbu projekta. Specifično stručno iskustvo: - izrađena jedna dokumentacija o nabavi velike vrijednosti za nabavu radova; - izrađena jedna dokumentacija o nabavi male ili velike vrijednosti za nabavu usluge projektiranja; - izrađena jedna dokumentacija o nabavi male ili velike vrijednosti za usluge stručnog nadzora nad radovima;

- stručnjak 16 - voditelj izrade elaborata zaštite okoliša, koji će biti zadužen za voditelja stručnih poslova izrade elaborata zaštite okoliša sukladno zahvatima za koje nije propisana obveza procjena utjecaja na okoliš i ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu te će sudjelovati u svim aktivnostima i postupcima do usvajanja Studije, odnosno donošenja rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš od strane nadležnog tijela. Specifično stručno iskustvo: proveden jedan postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš;

- stručnjak 17 - stručnjak za geodetske usluge, koji će biti zadužen za izradu geodetskih radova i elaborata. Specifično stručno iskustvo: - izrađena minimalno jedna batimetrijska snimka podmorskog cjevovoda; - izrađeno ukupno minimalno 100 km geodetskog snimanja s izradom elaborata nepotpunog izvlaštenja.

Točka 6.8. dokumentacije o nabavi sadrži odredbe o kriteriju za odabir ponude gdje je kao kriterij 2 propisano specifično stručno iskustvo stručnjaka koje se maksimalno boduje s 50 bodova. Ovdje je naručitelj propisao kriterije za bodovanje četiri stručnjaka, i to stručnjaka 2 - voditelja izrade studije izvodljivosti i aplikacije, stručnjaka 4 - konzultant, izrađivač financijsko-ekonomskog dijela studije izvodljivosti, stručnjaka 5 - projektant, glavni projektant; izrađivač projektne dokumentacije te stručnjaka 12 - projektant, izrađivač strojarškog projekta.

Nadalje, izvršen je uvid u točke 2.2. i 3.2. projektnog zadatka koje su citirane kod prethodnog žalbenog navoda pa se upućuje na taj dio ovog rješenja.

U projektnom zadatku u točki 3.3.1 naziva Aktivnost A: Idejni projekti, podtočki 3.3.1.3 Sadržaj idejnog projekta uređaja za kondicioniranje vode i desalinizatore, propisano je da idejni projekt uređaja za kondicioniranje vode i desalinizatore, uz navedeno u točki 3.3.1.2 odnosno Pravilnik o obveznom sadržaju idejnog projekta

(Narodne novine broj 118/19) mora, između ostalog, u tehničkom dijelu sadržavati posebno tehnologiju pripreme vode s prikazom tehnološkog toka zahvaćene vode (podloga za provođenje javne nabave za izradu glavnog projekta s ishodom građevinske dozvole, izradu izvedbenog projekta i izvođenja)

U projektnom zadatku u točki 3.3.3 naslova Aktivnost C: Lokacijske dozvole, naručitelj je propisao da je u sklopu izrade idejnog projekta izvršitelj/projektant dužan ishoditi lokacijsku dozvolu.

U projektnom zadatku u točki 3.3.7 naziva Aktivnost G: Projektna dokumentacija mjerno regulacijskih okana za otočni dio sustava, naručitelj je propisao da je potrebno izraditi glavne ili izvedbene projekte planiranih mjerno-regulacijskih okana na novim objektima i/ili oknima za otočne dijelove sustava.

U projektnom zadatku u točki 4. naziva Rokovi propisano je da ukupni rok za izvršenje ugovora iznosi 36 mjeseci. Osim poštivanja krajnjeg roka Ugovora, izvršitelj je dužan osigurati završetak pojedinih aktivnosti i isporučiti traženu dokumentaciju i izvještaje sukladno prijevremenim rokovima danima u nastavku u gantogramu odnosno dana je pretpostavljena dinamika realizacije Ugovora (vrijeme od dana potpisa Ugovora).

U žalbenom postupku izvedeni su dokazi pregledom i analizom dokaznog materijala kojeg su dostavile stranke.

Tako je pregledom dokaznog materijala kojeg je dostavio žalitelj utvrđeno sljedeće:

- na okolnost da je, s obzirom na propisane uvjete u točki 4.3.2. dokumentacije o nabavi, jedini mogući ponuditelj gospodarski subjekt koji je izvršavao projekt na Aglomeraciji Dubrovnik, dostavio je ispis poveznice na EOJN RH za postupak javne nabave novelacije projektne dokumentacije, studije izvodljivosti s aplikacijom, te dokumentacije o nabavi za EU projekt Dubrovnik, broja objave: 2019/S 0F6-0030924 naručitelja Vodovod Dubrovnik d.o.o., Dubrovnik;

- na istu okolnost dostavio je sadržaj Studije o utjecaju na okoliš za projekt Sustav javne vodoopskrbe i odvodnje i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda - aglomeracija Dubrovnik, iz listopada 2018.;

- dostavio je sadržaj internetske stranice Europskih strukturnih i investicijskih fondova u kojem se nalaze podaci iz postupka nadmetanja Razvoj vodno – komunalne infrastrukture Dubrovnik, a među kojima je i podatak o ukupnoj vrijednosti tog projekta (116.956.491,20 eura (s PDV-om), od čega prihvatljivi troškovi iznose 85.980.517,53 eura; ukupna vrijednost bespovratnih sredstva iz Kohezijskog fonda za projekt iznosi 60.739.922,87 eura). Na toj internetskoj stranici nalazi se i podatak da taj projekt obuhvaća izgradnju 25.509 metara vodoopskrbnih cjevovoda;

- na istu okolnost žalitelj je dalje dostavio studiju o utjecaju na okoliš aglomeracija Split-Solin, elaborat zaštite okoliša – dogradnja sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Kaštela-Trogir, studiju utjecaja na okoliš za sustav javne odvodnje „Grad“ aglomeracija Rijeka, elaborat zaštite okoliša u za Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Crikvenica – Selce;

- dostavio je i sadržaj internetskih stranica Europskih strukturnih fondova vezano za sljedeće projekte: Poboljšanje vodno – komunalne infrastrukture aglomeracije Split – Solin; Poboljšanje vodno – komunalne infrastrukture Aglomeracije Kaštela-Trogir; Sustav vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Šibenik; Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture na području aglomeracije Rijeka; Sustav odvodnje otpadnih voda aglomeracije Novi Vinodolski, Crikvenica i Selce te Projekt prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području otoka Krka;

- također je dostavio sadržaj internetske stranice Ministarstva gospodarska i održivog razvoja koji sadrži članak naslova „Ministarstvo donijelo odluku o financiranju 638 milijuna kuna vrijednog projekta na otoku Krku“;

- na okolnost da na projektu za uređaj za kondicioniranje Osijek nije bilo voditelja tima žalitelj je dostavio potvrdu o urednom ispunjenju ugovora koju je izdao gospodarski subjekt Hidroing d.o.o., Osijek, u kojoj su, kao vodeće osobe na izradi projekta pripreme vode za piće grada Osijeka (faza II) – izgradnja sustava dvostupanjske filtracije, navedeni projektanti i glavni projektant;

- na okolnost da je uređaj za kondicioniranje Butoniga-Istra izgrađen po principu „ključ u ruke“ čije projektiranje i izgradnja je 1995. godine povjerena gospodarskom subjektu Aqua Engineering GmbH iz Austrije, žalitelj je dostavio sadržaj internetske stranice tog gospodarskog subjekta;

- također, da u projektu za taj uređaj za kondicioniranje Butoniga nije bilo voditelja tima, već je pri projektiranju bila ugovorena jedino koordinacija projekata postrojenja koja je povjerena gospodarskom subjektu Bestprojekt d.o.o., Zagreb, žalitelj je dostavio sadržaj internetske stranice tog gospodarskog subjekta.

Nadalje, pregledom dokaznog materijala kojeg je dostavio naručitelj utvrđeno je sljedeće:

- na okolnost složenosti predmetnog projekta dostavio je dokaz Prilog 2 u kojem daje njegov kratki opis, a gdje je u bitnome navedeno da je vodoopskrbno područje koje pokriva Vodovod Zadar jedno od prostorno najraširenijih vodovoda, da na projektnom području živi 125.000 stalnih stanovnika, uz desetke tisuća tzv. „privremenih“ stanovnika čiji se broj iz godine u godinu snažno povećava, da još uvijek brojna naselja nemaju osiguranu pitku vodu, posebice na zadarskim otocima, da na tom prostoru postoje problemi vezani uz osiguranje dostatne količine vode zadovoljavajuće kvalitete, iz čega, uz aktualne klimatske promjene i rizike koji su sve izraženiji, proizlazi da su se morali učiniti sustavni i sveobuhvatni naponi da se pitanje vodoopskrbe na području Vodovoda Zadar konačno riješi cjelovitim i sveobuhvatnim pristupom. Dalje se navodi da tehnička zahtjevnost sadašnjeg i budućeg sustava od zahvata i prerade vode na otvorenom vodotoku, korištenje objekata za svladavanje velike topografske razvedenosti, postavljanje podmorskih cjevovoda, primjena desalinizatora, a sve uz savjesno hidrauličko modeliranje kako bi se osigurala optimalna vodoopskrbna konstrukcija kako temeljnih dobavnih pravaca tako i optimiziranja profila samih vodovodnih mreža, što čini ovaj cjeloviti projekt tehnički vrlo zahtjevnim. Ovoj se problematici treba pridodati i problematika vodnih gubitaka koja je usko vezana uz osiguranje dostatnih količina vode i smanjivanja troškova. Upravo iz navedenih razloga izrađena je u siječnju 2021. godine cjelovita „Studija izvedivosti EU projekt Zadar, Razvoj sustava vodoopskrbe Vodovoda d.o.o. Zadar“ za sufinanciranje iz fondova Europske unije. Isto tako se u Prilogu 2 navodi da se predmet projekta obuhvaćen navedenom studijom dijeli u tri komponente: proširenje vodoopskrbnog sustava, dogradnja i rekonstrukcija mreže i objekata te kondicioniranje vode;

- na okolnost da postoji praksa traženja voditelja tima u projektima u Republici Hrvatskoj, ali i inozemstvu, dostavio je Prilog 3 odnosno tablicu s navedena četiri različita postupka javne nabave kod četiri različita naručitelja;

- na okolnost da se broj stručnjaka i njihove kompetencije uobičajeno traže u natječajnim dokumentacijama ovoga tipa dostavio je Prilog 4 odnosno tablicu s osam različitih postupaka javne nabave različitih naručitelja, gdje je, prema navodima naručitelja, ovisno o kojem se postupku radi, traženo od 7 do 15 stručnjaka.

S obzirom na navedeno, mjerodavne su odredbe članka 200. stavka 1., 256. stavaka 2., 3. i 4. te 259. stavka 1. ZJN 2016 ZJN 2016.

Slijedom opisanog činjeničnog stanja i navedenih odredbi članaka 256. stavaka 2., 3. i 4. te 259. stavka 1. ZJN 2016 ZJN 2016, ovo tijelo u spornim odredbama točke 4.3.2. dokumentacije o nabavi ne nalazi nezakonitosti na koje ukazuje žalitelj. Naime, kako je već rečeno kod prvog žalbenog navoda, ZJN 2016 dopušta naručitelju da određuje

dokaze tehničke i stručne sposobnosti kojima će osigurati da odabrani gospodarski subjekt ima potrebne ljudske i tehničke resurse te iskustvo potrebno za izvršenje ugovora o javnoj nabavi na odgovarajućoj razini kvalitete, a osobito zahtijevati da gospodarski subjekt ima dovoljnu razinu iskustva. Za postizanje te svrhe dopušteno mu je odrediti uvjete i dokaze te naručitelj prilikom propisivanja uvjeta tehničke i stručne sposobnosti smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti, dakle, razinu sposobnosti koja je dovoljna da se dokaže da odabrani gospodarski subjekt ima potrebno iskustvo da bi se predmet nabave mogao izvršiti na određenoj, zahtijevanoj, razini kvalitete. Stoga složeniji i zahtjevniji predmeti nabave zahtijevaju i opravdavaju zahtjevnije uvjete sposobnosti. Naručitelj sporne zahtjeve upravo opravdava složenošću i zahtjevnošću predmetnog projekta čiji je predmet nabave projektiranje otprilike 464 km vodovodne mreže, 20 crpnih stanica, 21 vodospreme, uređaj za kondicioniranje vode, 22 km podmorskog cjevovoda, 3 desalinizatora, projekt razvoja NUS-a, ishodaenje građevinskih dozvola, provođenje postupka nabave u roku od 36 mjeseci, pa zahtijevani broj i specifično stručno iskustvo stručnjaka smatra minimalnim za izvršenje takvog karaktera i opsega posla.

Na podlozi izvršenog uvida u predmetnu dokumentaciju o nabavi, ovo tijelo takvu argumentaciju naručitelja smatra prihvatljivom, dok je pregledom spornih odredbi dokumentacije o nabavi utvrđeno da iste nisu protivne mjerodavnim odredbama ZJN 2016, što, uostalom, žalitelj prema ocjeni ovoga tijela, svojim dokazima nije osporio odnosno nije s uspjehom priložio dokaze iz kojih bi opravdano proizlazilo da su zahtjevi postavljeni prestrogo. Kako je već isto navedeno, postupci javne nabave nisu ograničeni samo na područje Republike Hrvatske. Stoga, s obzirom na to da u konkretnom slučaju, prema ocjeni ovoga tijela, u odredbama točke 4.3.2. dokumentacije o nabavi nije bilo nezakonitosti u smislu da su odredbe propisane prestrogo, diskriminatorno i prerestriktivno, žalbeni navod je u tom dijelu neosnovan.

Međutim, budući da je kod stručnjaka 1 – voditelj tima samo u prvoj alineji traženo iskustvo u svojstvu voditelja tima, dok iskustvo voditelja tima nije izrijekom propisano u ostale četiri alineje, s obzirom na način kako je zahtjev formuliran, žalitelj točno primjećuje da je nejasno da li se samo pod prvom alinejom traži iskustvo u ulozi voditelja tima ili se to iskustvo traži i u ostalim alinejama pa je žalbeni navod, slijedom odredbe članka 200. stavka 1. ZJN 21016, u tom dijelu ocijenjen osnovanim.

Isto tako, u smislu odredbe članka 200. stavka 1. ZJN 21016, potrebno je uskladiti dio zahtjeva iz točke 4.3.2. dokumentacije o nabavi koji se odnosi na traženo specifično stručno iskustvo stručnjaka 8 („izrađen jedan ili više *izvedbenih* projekta vodovoda“) sa zahtjevom iz projektnog zadatka u točki 3.3.7. gdje je propisano da je potrebno izraditi *glavne ili izvedbene* projekte jer iz postojećih odredbi proizlazi da naručitelj dozvoljava ponuditeljima izabrati žele li izraditi glavne ili izvedbene projekte planiranih mjerno-regulacijskih okana, dok s druge strane dozvoljava dokazivanje iskustva samo na izvedbenim projektima. Stoga je i ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen osnovanim.

Zadnjim žalbenim navodom žalitelj osporava zakonitost točke 7.13.4. dokumentacije o nabavi čije odredbe smatra restriktivnima te suprotnima načelu zabrane diskriminacije i načelu slobode pružanja usluga. Naime, navodi žalitelj, sukladno Uputama o pripremi i provedbi postupaka nabave za korisnike bespovratnih sredstava s popisom najčešćih pogrešaka, koje je dala Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (dalje u tekstu: SAFU), poznavanje hrvatskog (ili drugih) jezika pod uvjetima sposobnosti ne može se smatrati minimalnom razinom sposobnosti koja osigurava da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi, sukladno članku 256. stavku 3. ZJN 2016. SAFU dalje navodi da ukoliko je neophodno, preporučuje se zahtjev za znanje hrvatskog/engleskog jezika navesti kao ugovornu obvezu te navesti isto pod Ostalim odredbama i u nacrtu ugovora, točnije,

predvidjeti obvezu odabranog ponuditelja/ugovaratelja da osigura usluge prijevoda na hrvatski jezik za potrebe izvršenja predmeta nabave i komunikacije s ostalim dionicima projekta. Žalitelj napominje da je sporni zahtjev za poznavanjem hrvatskog jezika (B2) diskriminatoran za strane stručnjake jer nije moguće strani jezik savladati do razine B2 do potpisa ugovora. Za takvo nešto potrebna su četiri semestra (A1, A2, B1, B2) što traje oko dvije godine. Ovako raspisani zahtjevi, smatra žalitelj, sprečavaju nominaciju stranih stručnjaka i zatvaraju tržišnu utakmicu. Napominje da prilikom određivanja kriterija za odabir javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi zbog čega je ovako propisan zahtjev u koliziji s člankom 256. ZJN 2016. Razumijevajući kompleksnost projekta i želju naručitelja za komunikacijom na hrvatskom jeziku, žalitelj predlaže zahtijevati od gospodarskog subjekta da osigura usluge prijevoda na hrvatski jezik na svim sastancima i svojoj komunikaciji s dionicima u projektu, što je praksa i na kompleksnim projektima u realizaciji aglomeracija po FIDIC crvenoj i žutoj knjizi, gdje je također veliki broj dionika, i to uz znatno veće ugovorne iznose.

Naručitelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da su spomenute Upute SAFU-a ovdje bespredmetne jer se financiranje usluga pripreme ovoga projekta ne sufinancira bespovratnim sredstvima EU. Dalje navodi da strani stručnjaci mogu participirati u ovom značajnom i složenom projektu i kao gospodarski subjekt i kroz zadovoljenje kriterija većine stručnjaka. Ističe da jedino za tri stručnjaka (stručnjak 1 - voditelj tima, stručnjak 2 - voditelj izrade studije i stručnjak 5 - glavni projektant), koji su izloženi stalnoj i direktnoj komunikaciji sa brojnim sudionicima u projektu, od kojih se većina služi samo hrvatskim jezikom, traži poznavanje hrvatskog jezika kako bi se omogućilo nesmetano i pravovremeno obavljanje ključnih zadaća, što je i pojašnjeno u dokumentaciji o nabavi. naveo. Navedeni stručnjaci će biti zaduženi, između ostalog, za vođenje pregovora, sastanaka u vezi projekta, komunikaciju s različitim sudionicima projekta koji se služe hrvatskim jezikom. U konačnici, jezik i razumijevanje preduvjet je za provedbu samog projekta koji se upravo izvodi na području Republike Hrvatske, stoga se ne može raditi o restriktivnom uvjetu, već upravo suprotno, nužnom uvjetu za adekvatno i točno provođenje projekta. Ukazuje na praksu ovoga tijela iz nekoliko žalbenih predmeta u kojima je zauzeto pravno shvaćanje da je takav zahtjev naručitelja potreban kako bi se osiguralo nesmetano i pravovremeno provođenje pripreme cjelovitog projekta (primjerice, KLASA: UP/II-034-02/17-01/837). Naručitelj navodi da je sporni zahtjev čest i uobičajen u dokumentacijama o nabavi za slične predmete nabave (primjerice, naručitelja Hrvatske vode, brojevi objava u EOJN RH: 2022/S OF2-0045314 i 2023/S OF2-0006108). Također naručitelj navodi da treba uzeti u obzir da su relevantno razdoblje za ispunjenje spornog zahtjeva i godine prije potpisa ugovora odnosno netko je mogao ispit položiti ove, netko prošle, netko prije 10, a netko prije 20 godina jer naručitelj za to nije stavio ograničenje. Prijedlog žalitelja za osiguranjem uvjeta prijevoda na hrvatski jezik je, prema mišljenju naručitelja, realno nemoguće, s obzirom na dinamičnost projekta i nepredvidivost komunikacija između određenih subjekata. Nemoguće je, navodi naručitelj, da bi ovlašteni prevoditelj u svakom razgovoru, svakom komentiranju i sl. mogao biti prisutan uz osobu kojoj treba prijevod. Praktično je nemoguće unaprijed definirati termine svih sastanaka, razgovora i situacija koje će predmetni projekt zahtijevati, a trajat će dugi vremenski period.

Ocjenjujući žalbeni navod, izvršen je uvid u spornu točku 7.13.4. dokumentacije o nabavi te je utvrđeno da je dio točke 7.13. Uvjeti i zahtjevi koji moraju biti ispunjeni sukladno posebnim propisima ili stručnim pravilima. U spornoj točki naručitelj je propisao da su stručnjak 1 - voditelj tima, stručnjak 2 - voditelj izrade studije izvodljivosti i aplikacije te stručnjak 5 – projektant - glavni projektant, izrađivač projektne dokumentacije iz točke 4.3.2. obvezni nakon donošenja odluke o odabiru, a prije potpisivanja ugovora dostaviti potvrdu (certifikat) o poznavanju hrvatskog jezika u govoru i pismu (minimalne razine B2).

Naručitelj je navedeni zahtjev obrazložio pozivajući se na specifičnost projekta kao i velik broj dionika koji su uključeni u projekt i sastanaka koje će biti potrebno održati s istima te činjenicu da većina dionika govori samo hrvatski jezik, pa naručitelj predmetni zahtjev smatra od presudne važnosti za nesmetanu i kontinuiranu komunikaciju.

U žalbenom postupku žalitelj je uputio na poveznicu gdje se nalaze spomenute Upute koje je dao SAFU, a koje sadrže odredbe o poznavanju hrvatskog jezika u stručnoj sposobnosti kako je naveo žalitelj u žalbenom navodu.

Žalitelj dalje na okolnost da se intenzivnim tečajem u roku od par mjeseci ne može doći do razine B2 dostavlja ispis sa internetske stranice Centra za hrvatski kao drugi i strani jezik, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje se, između ostalog, navodi da je preduvjet za pohađanje specijaliziranog intenzivnog tečaja hrvatskoga jezika i kulture poznavanje hrvatskoga jezika na razini B2 ili višoj prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike.

Za rješavanje konkretnog žalbenog navoda mjerodavne su odredba članka 4. stavka 1., 256. stavaka 2. i 3. te 259. stavka 1. ZJN 2016.

Uzimajući u obzir načela javne nabave, osobito načelo slobode pružanja usluga, načelo tržišnog natjecanja i načelo zabrane diskriminacije, prema ocjeni ovog tijela, u pravu je žalitelj kada tvrdi da je zahtjev naručitelja za poznavanjem hrvatskog jezika u govoru i pismu (minimalne razine B2), bez predviđanja obveze odabranog ponuditelja da osigura usluge prijevoda na hrvatski jezik za potrebe izvršenja predmeta nabave i komunikacije s ostalim sudionicima projekta, diskriminatoran za strane stručnjake. Pri donošenju ocjene ovo tijelo uzelo je u obzir okolnosti na koje se poziva naručitelj u odgovoru na žalbu (specifičnost projekta odnosno njegova složenost i značaj, stalna i direktna komunikacija s brojnim sudionicima u projektu od kojih se većina služi samo hrvatskim jezikom itd.), a za koje naručitelj smatra da predstavljaju zakonitu osnovu za postavljanje navedenog zahtjeva, međutim, ne na način da istim ograniči tržište i postupi diskriminatorno prema stranim stručnjacima koji bi navedeni uvjet mogli ispuniti, ali uz korištenje prevoditelja ili sudskog tumača za hrvatski jezik. Kako i sam naručitelj navodi u odgovoru na žalbu, postupak javne nabave se ne provodi isključivo na teritoriju Republike Hrvatske, dakle, potrebno je omogućiti i stranim gospodarskim subjektima i stručnjacima sudjelovanje u postupku javne nabave.

Slijedom navedenog, prema ocjeni ovog tijela, navod žalitelja da je zahtjev naručitelja za poznavanjem hrvatskog jezika u govoru i pismu (minimalne razine B2), bez propisane mogućnosti sudjelovanja prevoditelja ili sudskog tumača za hrvatski jezik restriktivan i diskriminatoran, ocjenjuje se osnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. tog Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda postupka javne nabave.

U skladu s navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016, odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016.

Žalitelj je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u iznosu od 22.025,00 eura na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka (21.900,00 eura) te ostatak na ime troška odvjetničkog zastupanja, uvećanog za pripadajući iznos PDV-a.

Odredbom članka 431. stavka 2. ZJN 2016 propisano je da Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti, dok je odredbom stavka 3. tog članka propisano da je stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna protivnoj

stranki nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

S obzirom na to da je žalitelj uspio sa žalbom, žalitelju je priznat trošak žalbenog postupka u visini traženih 22.025,00 eura koji se odnosi na plaćenu naknadu za pokretanje žalbenog postupka, sukladno članku 430. a stavku 1. točki 2. ZJN 2016, i trošak sastava žalbe po odvjetniku, sukladno Tbr. 20.1 i Tbr. 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22 i 126/22), pa je, na temelju članka 425. stavka 1. točke 6. ZJN 2016, odlučeno kao pod točkom 2. izreke ovog Rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016 obavezan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od dostave izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

ZAMJENIK PREDsjednice

Anđelko Rukelj

